

SJIEHTADUS NUORTTA UNIVERSITIEHTA JA SÁME ALLASKÅVLÅ GASKAN AKTISASJBARGO HÁRRÁJ

1. ÅBBÅLATTJAT AKTISASJBARGO BIRRA

Nuortta universitiehtta ja Sáme allaskåvllå li sebrudakásadusá ma dâjmadi regionála, nasjåvnålasj ja rijkajgasskasasj bargojt. Ásadusájn la sierralágásj ávdåsvásstádus sáme dutkamis ja alep åhpodusás. Sjiehtadusá vuodon la Nuortta universitiehta nasjåvnålasj ávdåsvásstádus alep åhpodusá ja dutkama ávdås julev ja oarjjelsámegielan, ja Sáme allaskåvllå ávdåsvásstádus iemeálmukásadussan ja ásadussan manna l sierralágásj ávdåsvásstádus sáme alep åhpodusá ja dutkama ávdås.

Dán sjehtadusá baktu sihti aktisasjbarggogoujme ásadit ja vijddásappot ávddånahttet strategijjalasj ja fágalasj aktisasjbargov sáme dutkamin ja alep åhpodusán, ja nannit aktisasjbargov sáme ásadusáj.

Vijddásabbo sihti aktisasjbarggogoujme sjehtadus nanni guládallamav, roallatjielggidusáv ja barggojuohkemav dán guovte ásadusá gaskan. Aktisasjbarggo galggá aj vájkudit guládallamij sáme sebrudagájn, ja oahppofálaldagájt ja dutkamav ávddånahttet mij sáme sebrudagá dárbojda vásstet.

Sjehtadus tjanáduvvá goappátja ásadusáj stratesjijajda ja la bajep dásen, ja vuollesjiehtadusáj baktu rahpá máhttelisuodav aktan barggat dutkam- ja åhpodusprosjevtaj. Aktisasjbarggo sáme kultuvrra- ja giellaguovdátjij ævtot sierra sjehtadusájt.

Aktisasjbarggogoujme biedji ILO-konvensjåvnåv nr 169 iemeálmugij riektáj birra ja AN iemeálmuktjielggidusáv vuodon aktisasjbargguj. Sjehtadus viehket guojmijt várjjalit, nannit ja ávddånahttet sámegielajt iemeálmukgiellan AN iemeálmukgielaj lågev jagijn 2022-2032, ja Europalasj lihto regiåvnnå- jali unneplågogielaj mihtonierij milta (Giellalihtto).

2. AKTISASJBARGGOSUORGE

Sjiehtadus galggá vájkudit stajgas ja guhkes aktisasjbargo ásadibmáj ja nannit aktisasjbargov ja barggojuohkemav ásadusáj gaskan duola degu tjuovvovasj aktisasjbarggosuorgijen:

I. ALEP ÅHPADUS

Aktisasjbarggoguojme galgi aktisasjbargo baktu gæhttjalit buorre roallatjielggidusáv ja barggojuohkemav gávnvat nuortta-, julev-, bihtám-, ubbmém- ja oarjjelsámegiela åhpadusáj gáktuj. Aktisasjbarggo galggá ásadusáj profijlav reflektierit ja galggá sáme sebrudagáj dárbojda hiebaduvvat.

Aktisasjbargguj gullu duola degu:

- åhpadusáj aktisasjbargo aktisasj profilierim goappátjjí ásadusáj vuogádagáj
- vijddásap ávddånahttet ja nannit aktisasjbargov sáme åhpadiddjeåhpadusáj gáktuj
- aktidit sáme duodde- ja joarkkaoahppofálaldagájt
- ásadir, vijddásappot ávddånahttet ja nannit åhpadusfálaldagájt julev-, bihtám-, ubbmém- ja oarjjelsámegielan goappátja ásadusájn
- åtsådit aktisasjbarggomáhttelisuodajt guoskavasj fáhkasuorgijn ja åhpadusfálaldagáj
- ávddånahttet væhkkálakkoj aktisasjbarggovuogijt åhpadusán ja sensurierimin
- studænntalånnudallam- ja hospitierim ásadusáj gaskan
- bajepdáse aktisasjbarggo studænntaåttjudimen sáme alep åhpadussaj

II. DUTKAM

Sjiehtadus galggá dutkamaktisasjbargguj måvtåstuhttet Nuortta universitiehta ja Sáme allaskåvlå fáhkabirrasij gaskan.

Aktisasjbargguj gullu duola degu:

- dutkama aktisasjbargo aktisasj profilierim goappátjjí ásadusáj vuogádagáj
- ávddånahttet sebrudakdiedalasj dutkamav Sámis/Sámen/Saemies ja Sáme/Sáme/Saemie birra
- ásadir jahkásasj rabás seminárvut dutkijda gudi sáme gatjálvisáj barggi ja åvdåsvásstádus ásadir målssu vuorrolakkoj
- máhttelisuoda adnet aktisasjbarggoásadusáj girjjevuorkájt
- gæhttjalit dutkametihkalasj tjuolmaj badjel reflektierit ja vælggogisvuodajt ållidit iemeálmukperspektivjan
- prosjæktadoarrra duola degu aktisasj ph.d.-prosjektajda ja prosjæktaåvddånahttemij
- aktan ásadir aktisasj kursajt ja tjåhkanimijt ph.d.-kandidáhtajda ja juolludit doarjjagav aktisasj fáhkasemináraj tjadáibmáj
- gávnadit aktisasj æjvvälimsajjida gánnå máhttá ájádusájt åvdedit dutkamaktisasjbargo birra
- guossidimårniga fáhkabarggijda ja dutkijda

III. AKTISASJBARGGO SÁME ÁSADUSÁJ ja SÁME SUOHKANIJ

Sjiehtadusán la aj ulmmen nannip Nuortta universitiehta ja Sáme allaskåvlå gulädallamav sáme ásadusáj, ja vájkudit ienep aktisasjbargguj sáme giellaguovdátjjí ja sáme kultuvrra- ja máhttoinstitusjávnåj, ja aj sáme giellaháldadimsuohkanij. Dakkár aktisasjbarggo máhttá liehket studænnaterekrittierimin, sámegielaj álggoåhpadusán, åhpadusfálaldagáj ja dutkama vijdedimen ja rievddadimen, valla aj institusjávnnåj åvddånahttemin.

Aktisasjbarggoguojme vuojnni Nuortta universitiehtta ja Sáme allaskåvllå - gá ienebut fármasti fárruj sáme ásadusájt ja sáme suohkanijt ietjasa bargguj - máhti dábmarappo ja ulmmediedulattjat barggat sierralágásj åhpadusfálaldagáj ja ietjá dákjaj gáktuj, ma vájkudi váj julev-, bihtám-, ubbmém- ja oarjjelsáme giellaaddnij lâhko lassán, ja várjjali ja tjalmostahtti sáme kultuvrav ja histåvråv dájn giellaguovlojn.

3. AKTISASJBARGO ORGÁNA

Strategijjalasj aktisasjbargo bisodibmáj ja nannimij ásaduvvá jahkásasj tjåhkanibme Nuortta universitiehta ja Sáme allaskåvlå rektoráhtaj gaskan.

Dekána, ietjá njunnjutja institusjávnåjn ja ietjá fágalasj aktisasjbarggoguojme æjvvali nav álu gá dárbbó ja ávkken. Iesguhtik aktisasjbarggosuorge tjuovvoluvvi konkrehta ja operativia sjiehtadusáj guoskavasj fáhkabirrasij gaskan. Jus sihtá goalmát máhtudakbirrasa siegen barggat, dagu sáme giella- ja kultuvrraásadusáj, de aktisasjbarggoguojme dájvváj guládalli.

Sáme allaskåvlå Sáme lâhkåmguovdásj, mij la nasjávnålasj ressurssaguovdásj sierraláhkáj åhpadusvuogádagá hárraj mánájårruha rájes gitte alep åhpadussaj, gáhtjoduvvá fárruj relevánta prosessajda, dalloj gá dav la luondulasj dahkat. Sierraláhkáj guoská dát bargguj nannitjat ja ávdedittjat njálmålasj ja tjálalasj sámegielav åhpadusán ja åhpadusvuogádagán, moattegielakuoda ja giellaællådahttema máhttuj, ja dutkam- ja åvddånahttembargojda ma dájda fáhkasuorgijda gulluji. Aktisasjbarggoguojme sihti viehkken nannit aktisasjbargov mij la ásaduvvam gaskan Sáme allaskåvlå Sáme lâhkåmguovdátja ja Nuortta universitiehta Nasjávnålasj guovdátja dájda- ja kultuvra vuoksjuj åhpadussaj.

Ja de sjaddá sáme-/álggoálmukguovdásj, mav li Nuortta universitiehtan tsieggimin, ájnas doarjjan, koordináhturin ja gulädallambájkken aktisasjbarggosjiehtadusá dákjaj operasjonalisieridijn.

4. DIEDO SJIEHTADUSÁ JA AKTISASJ ÆJVVALIMSAJJ BIRRA

Aktisasjbarggoguojme galggi aktisasjbarggosjiehtadusá birra subtsastit ietjasa organisasjávnåjda, ja aj sjiehtadallat gulädallamplánav aktisasjbargo båhtusij gaskostime gáktuj. Diehtojuohkem sámegielaj galggá vuoroduvvat. Aktisasjbarggoguojme galggi dákjmalattjat sjiehtadusáv tjuovvolit ja jus la dárbbó, rievddadit vaj aktisasjbarggo doajmmá nav buoragit gá ber máhttá. Aktisasjbarggoguojme ájgu gæhttjalit gáhttjot ja válldet fárruj guhtik guojmmásisá guoskavasj fáhkaseminárajda, konferánsajda ja ietjá muodugasj fágalasj æjvvalimsajida, dalloj gá le ávkken.

5. SJIEHTADUSÁ ÁJGEGÁVDDA

Dát sjiehtadus vihpá dallutjij desik guojmme gájbbet sjiehtadusáv rievddadit jali lâhpadit .

6. GIELLA

Sjiehtadus la tjáleduvvam nielje giellaj: julevsámegiellaj, oarjjelsámegiellaj, nuorttasámegiellaj ja dárogiellaj.

Oassen aktisajbarggosjiehtadusá tjuovvolimes ja doarjan AN álggoálmmukgielaj lågev jagijda galggi Nuortta universitiehtta ja Sáme allaskåvllå divna sáme giellavariántajt tjalmostahttet mijá dâjmajn.

Bådåddjo / Bodø 20.10.2021

Hanne Solheim Hansen

rektåvrrå, Nuortta universitiehtta

Laila Susanne Vars

rektåvrrå, Sáme allaskåvllå